

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 8/2014, instat per la Sra. XXX contra el Servei Català de Trànsit del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya

Antecedents

Primer.- En data 30/01/2014 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, provinent de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (en endavant, AEPD), un escrit de la Sra. XXX, pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal que havia exercit prèviament davant el Servei Català de Trànsit del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya (en endavant, SCT).

La persona reclamant aportava diversa documentació a fi d'acreditar haver exercit aquest dret davant el SCT. En concret, aportava còpia d'un escrit de data 01/09/2013 que hauria dirigit al SCT i amb el qual sol·licitava "*Que se le facilite gratuitamente el derecho de acceso a sus ficheros*", i a continuació demanava que la informació facilitada comprengués els aspectes següents: les dades de base que sobre la seva persona figurarien en els fitxers del SCT, les resultants de qualsevol elaboració, procés o tractament, així com l'origen d'aquestes dades; usos concrets i finalitats per a les quals s'haurien recollit les seves dades; els cessionaris de la informació; i, per al cas de disposar de mitjans automatitzats per al processament de dades, que s'exposés la lògica emprada en la presa de decisions automàtica i com aquesta s'hauria aplicat específicament a les seves dades personals.

La persona reclamant també aportava còpia de la documentació següent: a) escrit de 05/11/2013 dirigit al SCT en què expressava la seva queixa per no haver rebut resposta a la sol·licitud d'accés; b) ofici del SCT de 07/11/2013 en què es donava resposta a una suposada sol·licitud de cancel·lació de dades de l'aquí reclamant; i c) escrit de 04/12/2013 de l'aquí reclamant dirigit al SCT en què reiterava la seva petició d'accedir a determinada informació que encara no se li havia facilitat.

Segon.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 04/02/2014 es va donar trasllat de la reclamació al SCT per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- El SCT va formular al·legacions mitjançant escrit de data 13/02/2014, en el qual exposava, en síntesi, el següent:

"La persona interessada, en data 10 de setembre de 2013 presenta en el registre del Servei Català de Trànsit l'escrit sol·licitant l'accés a les dades personals incloses en el fitxer número 1 dels recollits l'annex de l'ordre RIP/337/2009, de 30 de juny (...). El Servei Català de Trànsit respon a la petició amb l'escrit de data 07 de novembre de 2013 (doc. 2). En data 11 de novembre de 2013, la persona interessada presenta en

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

el registre del Servei Català de Trànsit, sense signatura, el segon escrit (doc. 3). El Servei Català de Trànsit respon l'esmentat escrit en data 18 de novembre (doc. 4).

La persona interessada presenta, mitjançant fax i sense signatura, el tercer escrit en data 05 de desembre de 2013 (doc. 5). El Servei Català de Trànsit, en espera de l'entrada de l'escrit mitjançant el registre oficial, respon a l'esmentat escrit el dia 28 de gener de 2014 (doc. 6).

TERCERA.- Tal com es desprèn dels documents, és el 05 de febrer de 2014 quan el Servei Català de Trànsit té coneixement del present procediment de tutela número 08/2014 que ha iniciat la senyora XXX. Com es desprèn dels documents, i així ho hem al·legat, consta que en aquesta data el Servei Català de Trànsit ja havia donat resposta a la petició de la senyora XXX. Així doncs, queda palès que l'actuació d'aquesta administració ha estat de conformitat amb les obligacions de la LOPD."

Quart.- En el Registre de Protecció de Dades de Catalunya, dependent d'aquesta Autoritat, figuren inscrits 13 fitxers del SCT, entre els quals escau destacar els següents: *Expedients sancionadors per infraccions de trànsit, Sistema integral de recollida de dades d'accidents de trànsit (SIDAT), Servei d'informació i atenció a les víctimes i afectats per accidents de trànsit (SIAVT), i Cursos de sensibilització i reeducació viària.*

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

"1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers."

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

"1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

"1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Tercer.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si el SCT va actuar de conformitat amb els preceptes esmentats al fonament de dret anterior, davant la sol·licitud d'accés presentada per l'ara reclamant. A la vista però de les al·legacions efectuades pel SCT durant el tràmit d'audiència, es considera oportú efectuar algunes consideracions prèvies de tipus formal (apartat 3.1), per a continuació analitzar la reclamació des d'una òptica de fons (apartat 3.2).

3.1. Sobre alguns defectes formals imputats pel SCT als escrits de la reclamant.

En el seu escrit d'al·legacions a la reclamació, el SCT s'ha referit a diversos defectes formals d'alguns escrits presentats per la persona reclamant. En concret, d'una banda es refereix a la manca de signatura de l'escrit de data 5/11/2013, i d'altra banda, al fet que l'escrit de data 5/12/2013 s'hauria enviat per fax. Doncs bé, aquests eventuals defectes als que es refereix el SCT no tenen cap rellevància en la resolució de la reclamació, atès que és un fet acceptat pel mateix SCT que el 10/09/2013 va rebre un escrit de l'avui reclamant, amb el qual sol·licitava l'accés a les dades incloses als fitxers del SCT, i a aquest escrit no se li podia imputar cap defecte formal, ja que estava degudament signat, s'acompanyava amb còpia del DNI tal com exigeix el RLOPD, i en definitiva complia amb tots els requisits exigibles, de tal manera que el SCT l'havia de resoldre –i notificar- en el termini màxim d'un mes, tal com preveu l'art. 29.1 del RLOPD.

Davant d'això, el SCT va contestar de forma extemporània, mitjançant ofici de 07/11/2013 notificat el 14/11/2013, que val a dir no resolva la sol·licitud d'accés, ja que es referia a una hipotètica sol·licitud de cancel·lació que hauria formulat l'aquí reclamant, de la qual no es té però cap constància en el present procediment. Així les coses, només per aquesta raó ja procedeix l'estimació de la present reclamació, per raons formals.

3.2. Sobre el fons de la reclamació.

Des d'una perspectiva de fons, és a dir, a fi d'analitzar si el SCT ha fet efectiu el dret d'accés exercit per la reclamant, encara que fos de forma extemporània, lògicament no es tindrà en compte l'ofici de resposta del SCT de 07/11/2013 que es referia a la cancel·lació. Per contra, sí que procedeix valorar l'ofici del SCT de data 28/01/2014, notificat a la reclamant en data 05/02/2014, és a dir, un cop ja havia instat el present procediment, per tal de determinar si el SCT a hores d'ara ja ha fet efectiu el dret d'accés, la qual cosa faria innecessari requerir-lo a tal efecte en la present resolució.

El cas però és que del contingut de l'ofici de SCT de data 28/01/2014, es desprèn amb claredat que tampoc no dóna satisfacció a la petició d'accés efectuada per la reclamant, de tal manera que també procedeix l'estimació de la reclamació des d'una perspectiva de fons, i això per les raons que s'exposen a continuació.

Com a punt de partida, cal tenir en compte que el dret d'accés és un dret personalíssim i que constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

informació sobre les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

En l'ofici de resposta del SCT de 25/01/2014 es facilita a l'aquí reclamant informació sobre l'Ordre de creació de fitxers del SCT, i en concret es fa menció al tipus de dades que constarien en els "fitxers" (en plural) del SCT, tot i que la informació després facilitada porta a sospitar que es refereix només al fitxer "*Expedients sancionadors per infraccions de trànsit*". En aquest ofici el SCT es refereix al tipus de dades (*Dades de caràcter identificador –DNI, nom i cognoms, adreça postal-, dades de característiques personals –data de naixement, sexe, nacionalitat-, etc.*), sense especificar però en cap moment les dades concretes que consten sobre la persona sol·licitant. També es facilita informació sobre la "*finalitat i usos previstos, persones i col·lectius afectats*", i sobre les cessions de dades previstes en els "fitxers" (*als òrgans competents en matèria de trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, a l'òrgan competent per a l'execució de la sanció en via de constrenyiment, als jutjats i tribunals dels diferents ordres jurisdiccionals que ho sol·licitin*), respecte les quals s'assenyala que les dades de la persona reclamant "*no s'han cedit a cap òrgan*".

Doncs bé, el primer que cal posar de manifest és que en la petició d'accés rebuda pel SCT el 10/09/2013, l'ara reclamant no va especificar cap fitxer en concret del SCT, sinó que sol·licità: "*que se le facilite gratuitamente el derecho de acceso a sus ficheros*", per la qual cosa el SCT ha de facilitar l'accés a totes les dades de la reclamant que figurin en tots els seus fitxers, i no només en el fitxer "*expedients sancionadors per infraccions de trànsit*". I per al cas que no disposi de dades de l'ara reclamant en algun o alguns dels seus fitxers, ha d'indicar tal circumstància en la seva resposta (art. 29.1 in fine RLOPD).

En segon lloc, es fa necessari també assenyalar que la satisfacció del dret d'accés ha de comportar que es facilitin les dades concretes de què es disposa, i no la tipologia d'aquestes dades. En altres paraules, cal informar sobre quin és el nom i cognoms que consta als fitxers, quin és el número de DNI, la data de naixement, etc. Això, juntament amb la resta de dades que formen part del contingut del dret d'accés, segons el que determina a l'efecte l'art. 15 de la LOPD i els articles 27, 28 i 29.3 in fine del RLOPD, tots ells transcrits al fonament de dret segon.

En tercer lloc, sobre la informació sol·licitada per la reclamant referent a si s'utilitzaven processos de presa de decisions automàtics en el tractament de les seves dades, i en tal cas, quina és la lògica d'aquests processos i en quins casos s'han aplicat, cal tenir en compte el que disposa l'article 12 de la Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 24/10/1995, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (en endavant, Directiva 95/46/CE). Aquest precepte no estableix una obligació als Estats membres de garantir en tots els casos als interessats el dret d'accés a la informació sobre la lògica utilitzada en els tractaments automatitzats de les seves dades, sinó en tot cas (o com a mínim) en els casos a què es refereix l'art. 15.1 de la

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Directiva, el qual precepte ve referit als tractaments automatitzats de dades que tenen per objecte avaluar determinats aspectes de la personalitat de la persona interessada, com el seu rendiment laboral, crèdit, fiabilitat i conducta.

Així, l'art. 12 de la Directiva 95/46/CE assenyala que: *“Els Estats membres garanteixen a tots els interessats el dret d'obtenir del responsable del tractament”: a) (...) el coneixement de la lògica utilitzada en els tractaments automatitzats de les dades referides a la persona interessada, almenys en els casos de les decisions automatitzades a què es refereix l'apartat 1 de l'article 15”*. I l'art. 15.1 assenyala que: *“Els Estats membres reconeixen a les persones el dret a no veure's sotmeses a una decisió amb efectes jurídics sobre elles o que els afecti de manera significativa, que es basi únicament en un tractament automatitzat de dades destinat a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat, com el seu rendiment laboral, crèdit, fiabilitat, conducta, etc.”*.

Per tant, la primera conclusió és que l'art. 12.a) de la Directiva conté una norma que es caracteritza per una certa flexibilitat, ja que, tret del supòsit expressament indicat, en la resta de tractaments automatitzats deixa en mans dels Estats membres la regulació de l'abast d'aquella obligació. Doncs bé, la previsió de l'art. 12.a) de la Directiva 95/46/CE està expressament recollida a l'article 36 del RLOPD, el qual es refereix al dret d'oposició a les decisions basades únicament en un tractament automatitzat de dades destinat a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat, com ara el seu rendiment laboral, crèdit, fiabilitat o conducta, i preveu que en tot cas el responsable del fitxer informará prèviament l'afectat sobre la finalitat del tractament.

Sobre la base de l'anterior, cal tenir en compte que les circumstàncies del present cas –juntament amb el fet que el SCT no s'ha pronunciat al respecte– no permeten descartar a priori que en relació amb algun dels seus fitxers es dugués a terme un tractament automatitzat de dades de la persona aquí reclamant destinat a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat, com ara la seva conducta, la qual cosa comportaria el seu dret a conèixer la lògica utilitzada en aquests hipotètics tractaments automatitzats.

A més, i deixant de banda el que s'acaba d'exposar sobre l'abast de l'art. 12.a) de la Directiva 95/46/CE, cal reconèixer que la regulació que fa la LOPD i el RLOPD del dret d'accés comporta el dret a conèixer la finalitat dels tractaments que s'estiguin realitzant (art. 27.1 RLOPD). Al respecte, consta acreditat a les actuacions que el SCT certament va informar sobre les finalitats dels seus fitxers –sembla que només d'un–, però ho va fer en uns termes genèrics, i en tot cas no referits a la finalitat del tractament o tractaments concrets als quals es referia l'ara reclamant en la seva sol·licitud inicial, tal com s'ha concretat als antecedents.

Així les coses, per al cas que el SCT dugui a terme tractaments automatitzats de dades de la persona reclamant en els quals es prenen decisions de manera automàtica, la reclamant tindria dret a conèixer la finalitat d'aquest/s eventual/s tractament/s, la qual informació comporta necessàriament saber si tals tractaments existeixen (ex art. 27.1 RLOPD). Si, a més, algun d'aquests tractaments anés destinat

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat, com ara la seva conducta, la reclamant també tindria dret a conèixer la lògica utilitzada en la presa de decisions automàtica (ex art. 12 Directiva 95/46/CE).

D'acord amb tot el que s'acaba d'exposar, procedeix també estimar la present reclamació en allò referent a la petició d'accés a la informació sobre l'existència -i finalitats en cas d'existir- de tractaments automatitzats de dades de la persona reclamant en els quals es prenguin decisions de manera automàtica, així com de la lògica utilitzada pel que fa als tractaments destinats a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat.

En definitiva, per totes les raons que s'han exposat en aquest fonament de dret, des de la perspectiva de fons procedeix estimar la present reclamació de tutela del dret d'accés, atès que l'ara reclamant tenia dret a que el SCT fes efectiu el dret d'accés en els termes exposats.

Quart.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el cas d'estimació de la reclamació de tutela de drets s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret.

D'acord amb això, procedeix requerir l'entitat reclamada per tal que en el termini de 10 dies, comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, faciliti a la persona reclamant l'accés a les seves dades personals que és objecte de la present reclamació en els termes indicats al fonament de dret tercer, és a dir, en relació amb tots els fitxers dels quals n'és responsable el SCT. La informació proporcionada haurà d'incloure també la referent a l'existència -i finalitats per al cas d'existir- de tractaments automatitzats de dades seves en els quals es prenguin decisions de manera automàtica, així com de la lògica utilitzada pel que fa als tractaments destinats a avaluar determinats aspectes de la seva personalitat. En el cas que el SCT no tracti dades de la persona reclamant sota processos de presa de decisions automàtics, igualment li haurà de donar resposta per escrit i dins el termini indicat, si bé pel que fa a aquesta qüestió la resposta es limitarà a constatar tal circumstància.

Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés en els termes exposats, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació de tutela formulada per la senyora XXX contra el Servei Català de Trànsit del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

Segon.- Requerir al Servei Català de Trànsit per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant, en la forma assenyalada als fonaments

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

de dret tercer i quart. Un cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies el Servei Català de Trànsit haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució al Servei Català de Trànsit i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 25 d'abril de 2014